

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. Zásada poctivého obchodného styku**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžfk/39/2018 zo dňa 24. 11. 2019
- 2. Porušenie povinnosti správcu pri výkone správy domu**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Asan/25/2018 zo dňa 31. 7. 2019
- 3. Rozdielna odmena advokátov, ktorí zastupujú klientov v rovnakých veciach v prípade, ak má znášať náhradu trov právneho zastúpenia štát prostredníctvom centra právnej pomoci a diskriminácia**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžk/23/2017 zo dňa 31. 7. 2019
- 4. Povinnosť dovolacieho súdu vyvodiť si právnu otázku, ktorá má byť ním riešená**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/209/2018 zo dňa 30. 7. 2019
- 5. K rozhodnutiu o trovách znalca v prípade, že o nich súd zabudol rozhodnúť ešte pred právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým konanie končí**
Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/18/2020 zo dňa 9. 6. 2020
- 6. K nutnosti predloženia plnej moci v origináli a k splneniu tejto podmienky v prípade, ak dôjde k jej transformácii do elektronickej podoby**
Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Sa/114/2018 zo dňa 3. 6. 2020
- 7. K označeniu žalovaného charakteristickým znakom, ktorý je príznačný len pre neho a k žiadosti o poskytnutie súčinnosti súdu pri zisťovaní jeho identity**
Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 10Co/299/2019 zo dňa 29. 5. 2020
- 8. K dojednaniu výšky odplaty ako k podstatnej náležitosti odplatnej zmluvy o postúpení pohľadávky**
Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43Cob/106/2019 zo dňa 20. 2. 2020
- 9. K prípustnosti dovolania**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/38/2019 zo dňa 8. 8. 2019
- 10. K výhrade vlastníctva deklarovanej na faktúre predávajúceho**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Cob/64/2013 zo dňa 30. 4. 2015
- 11. K nároku na materské v súvislosti s prácou vykonávanou mimo pomeru, z ktorého tento nárok vznikol**
Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 28Sa/14/2019 zo dňa 15. 10. 2019
- 12. (KS Trnava na rozdiel od KS Žilina): Materské možno otcom priznať aj v prípade súbežnej práce popri rodičovskej dovolenke**
Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 44Sa/5/2019 zo dňa 3. 2. 2020
- 13. Predkupné právo nezakladá oprávnenie na vykúpenie celého ponúkaného podielu, ale len na pomernú časť podľa veľkosti vlastneného podielu**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 11Co/176/2019 zo dňa 13. 11. 2019
- 14. K náležitostiam žaloby o určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu a k výpovedi pre neplatenie nájomného rozpornej s dobrými mravmi v súvislosti so zmenou vlastníka**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/37/2019 zo dňa 19. 2. 2020
- 15. Vrátenie daru**
Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 6Co/55/2019 zo dňa 24. 2. 2020

1. Zásada poctivého obchodného styku

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžfk/39/2018 zo dňa 24. 11. 2019

Anotácia:

V kasačnej sťažnosti sťažovateľ žiadal o preskúmanie rozsudku správneho súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba podľa § 190 SSP, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania potvrdeného rozhodnutia Daňového úradu a určení rozdielu v sume nadmerného odpočtu vo vzťahu k žalobcovi. Žalobca tvrdil, že si splnil zákonom stanovené podmienky pre odpočítanie dane a že uniesol dôkazné bremeno, že riadne zdokladoval vykonanie prác.

Právna veta:

Nezodpovedá zásade zodpovedného a poctivého obchodného styku konanie podnikateľa, ktorý si riadne nepreverí svojho dodávateľa z hľadiska dôveryhodnosti, poctivosti, nepreverí si, či prevzatá dodávka skutočne pochádza od zmluvného dodávateľa, odovzdá finančné prostriedky v značnej sume v hotovosti osobe, u ktorej si nepreverí, že koná v mene deklarovaného dodávateľa (napr. formou splnomocnenia), a tým v podstate nemá doklad, komu cenu za dodávku zaplatil. ...Výkon práva, v rámci obchodných vzťahov, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, ako už bolo vyššie uvedené, nepožíva právnu ochranu. Žalobca v konaní pred daňovými orgánmi nepreukázal, že by sa riadil uvedenými zásadami, že by v rámci svojej podnikateľskej činnosti vykonal všetky opatrenia zodpovedného podnikateľa na predchádzanie podvodnej činnosti, prípadne na odstránenie pochybností o tom, že sa na podvodných transakciách nepodieľal vedome.

Právna oblasť: Obchodné právo, Daňové právo

Právny inštitút: poctivý obchodný styk, DPH

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 513/1991 Zb. – § 265

2. Porušenie povinnosti správcu pri výkone správy domu

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Asan/25/2018 zo dňa 31. 7. 2019

Anotácia:

Žalobca ako správca bytového domu vyúčtoval vo fonde prevádzky, údržby a opráv vlastníkom bytov a nebytových priestorov položku „réžia údržby“, pričom zo zmluvy o výkone správy a jej dodatku nevyplýva účtovanie predmetnej položky schválené vlastníkami bytov a nebytových priestorov. Za uvedené bola žalobcovi uložená pokuta Slovenskou obchodnou inšpekciou. Žalobca tvrdil, že žalovaný nebol oprávnený vo veci konať a rozhodnúť s odôvodnením, že žalovaný nie je oprávnený vykonávať u správcu bytového domu kontrolu hospodárenia s fondom prevádzky, údržby a opráv, oprávnenie žalovaného vykonávať kontrolnú činnosť u správcu bytového domu je obmedzené iba na spôsob poskytovania služieb, pričom tento nebol podľa žalobcu zo strany vlastníkov bytov a nebytových priestorov ako spotrebiteľov namietaný a nebol ani zo strany žalovaného správneho orgánu kontrolovaný.

Právna veta:

Žalobca ako správca bol povinný vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome ako spotrebiteľom poskytovať službu – správu domu spôsobom, ktorý umožňuje jej riadne a bezpečné použitie, t.j. v súlade so zákonom a so zmluvnými podmienkami, pričom správa domu zahŕňa aj hospodárenie s majetkom vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome s odbornou starostlivosťou v súlade so zmluvou o výkone správy. Tým, že žalobca použil prostriedky fondu prevádzky, údržby a opráv spôsobom, ktorý nevyplýval zo zmluvy o výkone správy resp. z rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, porušil povinnosť zákona, dodržiavanie ktorého ustanovenia zákona zo strany správcu je predmetom kontroly vnútorného trhu podľa zákona č. 128/2002 Z.z. Pokiaľ žalobca vo vzťahu k vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome ako spotrebiteľom nezabezpečil poskytovanie služby – správa domu v súlade so zákonnými a zmluvnými podmienkami, porušil tým § 4 ods. 1 písm. h/ zákona č. 250/2007 Z.z.

V tejto súvislosti považuje kasačný súd za potrebné dodať, že účelom ustanovení zákona č.182/1993 Z. z., upravujúcich povinnosti správcu pri výkone správy domu, je prioritne chrániť práva a záujmy vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Preto podľa kasačného súdu uvedený výklad kontrolnej činnosti SOI vo vzťahu k správcom zabezpečuje ochranu prejavu vôle vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome o zásadných otázkach týkajúcich sa správy domu a zamedzuje prípadnej svojvôli správcu pri výkone správy domu. Pokiaľ by kasačný súd pripustil výklad kontrolných oprávnení SOI-ky vo vzťahu k správcom, prezentovaný žalobcom v kasačnej sťažnosti, v konečnom dôsledku by v praxi práve takéto prístup, t. j. nakladanie s majetkom vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome (s prostriedkami fondu prevádzky, údržby a opráv) v rozpore so zákonom resp. zmluvou o výkone správy bez možnosti kontroly správcu zo strany SOI-ky, mohol viesť k svojvôli správcu pri výkone správy domu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Byty a nebytové priestory

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 182/1993 Z. z. – § 8b ods. 1

3. Rozdielna odmena advokátov, ktorí zastupujú klientov v rovnakých veciach v prípade, ak má znášať náhradu trov právneho zastúpenia štát prostredníctvom centra právnej pomoci a diskriminácia

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžk/23/2017 zo dňa 31. 7. 2019

Anotácia:

Najvyšší súd Slovenskej republiky prerušil konanie o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o súlade ustanovení § 14a a § 14b Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1, čl. 12. ods. 1 v spojení s čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov a s čl. 14 Európskeho dohovoru o ľudských právach v spojení s čl. 1 Protokolu č.1 Európskeho dohovoru o ľudských právach.

Právna veta:

Podľa názoru najvyššieho súdu sa vyššie uvedená právna úprava javí ako diskriminačná voči žalobcovi (a vo všeobecnosti k advokátom), keď dochádza k situácii, že advokátov, ktorí zastupujú klientov v rovnakých veciach inak prináleží takáto odmena, no v prípade, ak má znášať náhradu trov právneho zastúpenia štát prostredníctvom centra právnej pomoci, znižuje sa táto odmena niekoľkonásobne, pričom môže klesnúť až na úroveň nákladov advokáta vynaložených v samotnom konaní. Takáto úprava zavádza rozličný/diskriminačný prístup k obsahovo zhodne poskytnutej právnej pomoci advokátmi v rozličnom čase z hľadiska odmeny a zasahuje do nadobudnutých práv advokátov. Nemožno pritom poprieť, že samotné poskytovanie právnej pomoci nemajetným klientom bezplatne alebo za zníženú odmenu na základe rozhodnutia štátu je súčasťou povinností vyplývajúcich z poslania advokáta a tradície advokácie. Hoci je úplne akceptovateľné, aby bol advokát povinný poskytovať právnu službu za zníženú odmenu, princípy jej právnej úpravy by mali zohľadňovať napríklad aj náročnosť poskytovanej právnej pomoci v danej veci z hľadiska jej obsahu a rozsahu. Ústavne ťažko udržateľnou sa tak javí aj samotná koncepcia určenia výšky odmeny advokáta ako odmeny paušálnej, ktorá nezohľadňuje počet vykonaných úkonov advokátom a iba nedostatočne náročnosť veci. Na uvedenom závere nič nemení ani ust. § 14b ods. 2 vyhlášky, ktoré umožňuje Centru právnej pomoci zvýšiť odmenu najviac o 100% ak oprávnenú osobu zastupoval advokát v mimoriadne náročnej alebo skutkovo zložitej veci, keďže ani táto skutočnosť (aj vzhľadom na jej fakultatívny charakter) nemusí zohľadňovať vyššie popísané aspekty poskytovania právnej pomoci (najmä odborná náročnosť veci).

Právna oblasť: Ústavné právo

Právny inštitút: Odmena advokáta

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 655/2004 Z. z. – § 14a a § 14b, § 16

4. Povinnosť dovolacieho súdu vyvodiť si právnu otázku, ktorá má byť ním riešená

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/209/2018 zo dňa 30. 7. 2019

Anotácia:

Krajský súd zamietol návrh žalovanej na povolenie obnovy konania. Potvrdenie prvoinštančného uznesenia odôvodnil jeho vecnou správnosťou, stotožňujúc sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Rovnako ako prvoinštančný súd dospel k záveru, že návrh na povolenie obnovy konania bol podaný oneskorene, teda po uplynutí subjektívnej lehoty na jeho podanie. Najvyšší súd tiež uviedol, že za riadne vymedzenie nesprávneho právneho posúdenia veci ako aj toho, v čom táto nesprávnosť spočíva, nemožno považovať len opätovné poukazovanie na skutočnosti už riešené v rozhodnutiach prvoinštančného a dovolacieho súdu.

Právna veta:

V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle ust. § 432 ods. 2 C. s. p. nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľky riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodovanie odvolacieho súdu a pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá v jeho rozhodovacej praxi nebola vyriešená alebo ktorá je rozhodovaná rozdielne. Nie je povinnosťou dovolacieho súdu, aby si právnu otázku, ktorá mala byť riešená odvolacím súdom nesprávne, mal vyvodzovať sám. Naopak jej riadne vymedzenie, t. j. jasné formulovanie, je povinnosťou strany. Jasne formulovaná právna otázka má v prvom rade naznačiť riešenie daného prípadu požadované stranou a v druhom rade potom jej znenie predstavuje všeobecný právny záver aplikovateľný v obdobných prípadoch v budúcnosti.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: Dovolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 420 písm. f), § 421 ods. 1

5. K rozhodnutiu o trovách znalca v prípade, že o nich súd zabudol rozhodnúť ešte pred právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým konanie končí

Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/18/2020 zo dňa 9. 6. 2020

Anotácia:

V konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov bolo potrebné posúdiť otázky na objasnenie ktorých boli potrebné odborné znalosti, súd preto predvolal znalkyňu. Znalkyňa doručila súdu vyúčtovanie vo výške 73 eur. Žalobkyňa vzala žalobu späť v celom rozsahu nakoľko medzi ňou a žalovaným došlo k dohode. Súd mal za to, že nie je možné jednoznačne určiť, ktorá zo sporových strán procesne zavinila zastavenie konania, preto na základe uvedeného rozhodol tak, že znalkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 50% a voči žalovanému v rozsahu 50%. Proti uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa. Mala za to, že ak chcel súd priznať znalkyni nárok na náhradu trov konania, mal tak urobiť v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí a nie vydávať osobitné uznesenie, až po vydaní uznesenia, ktorým sa konanie skončilo.

Právna veta:

- I. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplýva, že v predmetnom prípade žalobkyňa vzala podanú žalobu späť a žalovaný súhlasil so späťvzatím žaloby, pričom náhradu trov konania si žiadna zo strán neuplatnila. Následne súd prvej inštancie konanie zastavil a náhradu trov konania sporovým stranám nepriznal, avšak o trovách konania znalkyne nerozhodol samostatným výrokom v tomto uznesení, a to napriek tomu, že rozhodnutím o zastavení konania malo dôjsť ku skončeniu konania, a teda v zmysle príslušných ustanovení C.s.p. bol súd povinný rozhodnúť aj o trovách konania znalkyne. K námietke žalobkyne, že už v čase rozhodovania o zastavení konania mal súd k dispozícii vyúčtovanie trov znalkyňou odvolací súd uvádza, že v tomto štádiu ešte nebola pre súd významná výška trov konania znalkyne, pretože bolo potrebné rozhodnúť najprv o jej nároku na náhradu trov konania, avšak minimálne uvedené vyúčtovanie malo súdu prvej inštancie v danom štádiu evokovať, že v rozhodnutí o zastavení konania bude potrebné rozhodnúť aj o nároku znalkyne na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie však opomenul o tomto nároku rozhodnúť, preto následne vydal samostatné uznesenie, ktorým rozhodol o nároku znalkyne na náhradu trov konania. Uvedený procesný postup súdu prvej inštancie však nebol procesne správny, pretože v prípade, ak opomenul rozhodnúť o nároku na náhradu trov ustanovenej znalkyne, správne mal postupovať v zmysle § 234 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 225 ods. 1 C.s.p. a vydať tak doplniace uznesenie, pričom tak mohol urobiť len dovtedy kým rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť. Z obsahu spisu však vyplýva, že súd prvej inštancie si uvedomil opomenutie rozhodnúť o trovách znalkyne až po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o zastavení konania, a teda procesný postup v zmysle vydania doplniaceho uznesenia už neprichádzal do úvahy. Odvolací súd tak v tomto smere dáva za pravdu žalobkyni v tom, že o trovách znalkyne bolo rozhodnuté už po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončilo, teda postup súdu prvej inštancie nebol správny. V prípade, ak by odvolací súd postupoval len striktnie v zmysle gramatického výkladu ust. § 389 ods. 1 písm. d) C.s.p., potom by bolo potrebné napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť. Odvolací súd však v predmetnom prípade mal za to, že je potrebné aplikovať nielen striktný gramatický výklad, ale je potrebné prihliadnuť aj na základné zásady/princípy práva, v dôsledku ktorých je potom potrebné napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdiť.
- II. Odvolací súd konštatuje, že súdna znalkyňa má v každom prípade nárok na náhradu tých nákladov, ktoré ňou boli vynaložené v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku. Skutočnosť, že súd prvej inštancie procesne pochybil a nerozhodol správne o trovách znalkyne (t.j. rozhodol až po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončilo), nemôže mať za následok porušenie práv znalkyne, ktoré by v konečnom dôsledku viedli k nepriznaniu celej náhrady alebo zvyšnej časti náhrady jej trov v konaní. V prípade, ak by teda odvolací súd zrušil uznesenie o trovách znalkyne, došlo by tak k porušeniu jednak princípu právnej istoty spočívajúcej v jej očakávaní, že v obdobných prípadoch, kedy v konaní dochádza k vypracovaniu znaleckého posudku zároveň súd priznáva znalcovi aj nárok na náhradu jeho trov voči sporovým stranám, resp. sporovej strane a jednak by došlo aj k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, kedy by jej za vypracovaný znalecký posudok neboli priznané trovy len preto, že došlo k pochybeniu na strane súdu prvej inštancie. Z uvedených dôvodov má odvolací súd za to, že aj napriek procesnému pochybeniu prvoinštančného súdu, je rozhodnutie potrebné potvrdiť a to v zmysle vyššie špecifikovaných princípov práv.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Trovy konania znalca

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 262 ods. 1, § 260

6. K nutnosti predloženia plnej moci v origináli a k splneniu tejto podmienky v prípade, ak dôjde k jej transformácii do elektronickej podoby

Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Sa/114/2018 zo dňa 3. 6. 2020

Anotácia:

Prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu, advokátskej bola do elektronickej podateľne Krajského súdu v Bratislave doručená žaloba s návrhom na priznanie odkladného účinku, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie. Podanie bolo podľa osobitného predpisu autorizované zvoleným právnym zástupcom žalobcu. Na preukázanie právneho zastúpenia v konaní pred správnym súdom, bolo k žalobe v elektronickej podobe doložené plnomocenstvo udelené žalobcom zvolenému právnemu zástupcovi, ktoré však bolo autorizované iba týmto právnym zástupcom. Autorizácia splnomocniteľa, teda žalobcu prípadne zaručená konverzia dokumentu chýbala.

Právna veta:

- I. Ustálená súdna prax vyžaduje predloženie plnej moci v origináli, resp. vo forme úradne osvedčenej fotokópie, nie však vo forme obyčajnej fotokópie. Táto požiadavka je odôvodnená právnou silou, ktorou disponuje originál plnomocenstva, spočívajúcou v jednoznačnom preukázaní prejavu vôle splnomocniteľa, teda žalobcu. Súdna prax je jednotná v posudzovaní obyčajnej fotokópie plnomocenstva na účely súdneho konania, ktorej nepriznáva žiadne právne účinky. Uvedené sa netýka iba súdnych konaní, ktoré možno začať listinným, ale aj elektronickým podaním.
- II. V prípade transformácie listinného dokumentu – plnomocenstva podpísaného účastníkom – do elektronickej podoby bez podpisu zaručeným elektronickým podpisom žalobcu a vykonania zaručenej konverzie, došlo k strate účinkov pôvodného listinného dokumentu rovnako, ako pri vyhotovení obyčajnej fotokópie z originálu listinného plnomocenstva.

Právna oblasť: Správne právo procesné, Civilné právo procesné

Právny inštitút: Plná moc

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 162/2015 Z. z. – § 49, § 51
160/2015 Z. z. – § 89, § 90, § 92

7. K označeniu žalovaného charakteristickým znakom, ktorý je príznačný len pre neho a k žiadosti o poskytnutie súčinnosti súdu pri zisťovaní jeho identity

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 10Co/299/2019 zo dňa 29. 5. 2020

Anotácia:

Žalobca sa žalobou doručenou súdu domáhal voči držiteľom motorových vozidiel podľa prílohy žaloby zaplattenia 14.875 HUF s tým, aby súd poskytol žalobcovi súčinnosť za účelom zistenia identifikačných údajov osôb, proti ktorým má žaloba smerovať.

Právna veta:

- I. Označenie žalovaných ako „držitelia motorových vozidiel podľa prílohy žaloby“, neumožňuje identifikáciu osoby v súlade s § 133 CSP tak, aby bolo nezameniteľné, či ide o fyzickú, právnickú osobu, preto žalobcom uvedené identifikačné znaky nemôžu byť ani tzv. iným identifikačným údajom podľa § 133 CSP. Vzhľadom na to súd prvej inštancie postupoval správne, keď žalobcu vyzval na odstránenie takejto procesnej vady a z dôvodu jej neodstránenia postupom podľa § 129 ods. 3 CSP podanie odmietol. Pokiaľ žalobca poukazoval i na nález Ústavného súdu Českej republiky z 26.3.2009 sp. zn. III. ÚS 1424/07, najvyšší súd k tomu už uviedol, že išlo o odlišnú situáciu.
- II. Súd nie je povinný žalobcovi poskytovať súčinnosť pri zisťovaní identifikačných údajov žalovaných. Práve opačný postup súdu by mohol mať za následok porušenie zásady rovnosti strán sporu a zásady kontradiktórnosti. Súd nemôže podávať informácie žalobcovi pri identifikácii subjektu, ktorý má vystupovať na strane žalovaného. Išlo by o preferenčné zaobchádzanie, ktoré by bolo bezdôvodným zvýhodňovaním jednej strany.
- III. Platná právna úprava neumožňuje priame poskytovanie údajov z evidencie vozidiel subjektom iným ako uvedeným v § 113 ods. 1 ZoCP. Bolo vecou žalobcu, aby si strážil svoje práva zmysle zásady „vigilantibus iura skripta sunt“.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Žaloba

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 133

8. K dojednaniu výšky odplaty ako k podstatnej náležitosti odplatnej zmluvy o postúpení pohľadávky

Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43Cob/106/2019 zo dňa 20. 2. 2020

Anotácia:

Krajský súd Banská Bystrica zo skutkového hľadiska posudzoval žalobu, ktorou bol uplatnený nárok na zaplatenie peňažnej čiastky z titulu vykonania prác nad rozsah uzatvorenej zmluvy o dielo. Nárok bol uplatnený postupníkom, ktorý v spore vystupoval ako právny nástupca zhotoviteľa. Už počas súdneho konania pred súdom prvej inštancie vznikli pochybnosti o platnosti uzatvorenej zmluvy o postúpení pohľadávky; jedným z dôvodov posúdenia zmluvy ako neplatnej bola skutočnosť, že v nej chýbala špecifikácia výšky odplaty dojednanej za postúpenie. Súd prvej inštancie preto žalobu zamietol aj s odkazom na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

Na margo uvedeného Krajský súd Banská Bystrica ako odvolací súd upozornil, že v súdnej praxi existuje všeobecná zhoda, že v prípade odplatného postúpenia musí byť v zmluve buď dohodnutá cena za postúpenie pohľadávky alebo aspoň spôsob jej určenia, a to napríklad aj prostredníctvom odkazu na iný dokument, z ktorého bude výška odplaty vyplývať. V opačnom prípade zmluve chýba podstatná náležitosť, ktorej nedostatok spôsobuje jej absolútnu neplatnosť.

Právna veta:

Ak sa jedná o odplatné postúpenie, potom zmluva o postúpení pohľadávky musí obsahovať jednoznačné určenie ceny za postúpenie pohľadávky, resp. spôsob jej určenia, pričom tento spôsob určenia môže byť samozrejme uvedený buď v prílohe k zmluve o postúpení pohľadávky alebo môže byť odkázaný aj na samostatnú zmluvu. Ak však prebieha konanie, v ktorom sa dokazuje platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, musel by postupník, ktorý si uplatňuje nároky z pohľadávky na neho postúpenej preukázať, že skutočne medzi stranami došlo k dohode o cene. Či už predložením samostatnej prílohy alebo samostatnej zmluvy o cene za postúpenie pohľadávky alebo iného dokumentu, z ktorého by takáto cena vyplývala. Ak však nepreukáže postupník, že k podstatnej náležitosti zmluvy o postúpení pohľadávky v prípade odplatného postúpenia, ktorým je cena postupovanej pohľadávky skutočne došlo a to žalobca v prejednávacom konaní nepreukázal, v takom prípade musí súd vychádzať z toho, že dohoda ohľadom ceny nebola preukázaná a teda absentuje podstatná náležitosť zmluvy o postúpení pohľadávky. Absencia podstatnej náležitosti zmluvy o postúpení pohľadávky tak zakladá absolútnu neplatnosť tejto zmluvy, v zmysle čoho nemohli nastať a byť preukázané účinky postúpenia pohľadávky.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Postúpenie pohľadávky

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 524, § 525 ods. 2, § 527

9. K prípustnosti dovolania

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/38/2019 zo dňa 8. 8. 2019

Anotácia:

Banka sa domáhala voči žalovanej zaplatenia nesplatennej časti úveru 1 797,47 € s príslušenstvom, ktorý jej bol poskytnutý na základe Úverovej zmluvy. Banka ako žalobkyňa odôvodnila dovolanie poukazom na § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., t.j. nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom v otázke, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Vyčítala súdu prvej inštancie aj odvolaciemu súdu nesprávnosť právneho záveru, že po zosplatení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky. Podľa jej právneho názoru trvá nárok na zaplatenie úroku od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatení. Navrhla preto rozsudok odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušiť.

Právna veta:

Citované ustanovenie obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie vecí tzv. majetkovým cenzom (*ratione valoris*). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenzus znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie vecí možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy. V prípade príslušenstva pohľadávky sa prípustnosť dovolania odvíja od rovnakých limitov ako pri istine.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: Dovolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 422 ods. 2

10. K výhrade vlastníctva deklarovanej na faktúre predávajúceho

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Cob/64/2013 zo dňa 30. 4. 2015

Anotácia:

Predkladané rozhodnutie bolo vydané v spore o zaplatenie kúpnej ceny za dodanie tovaru. Žalovaný kupujúci v rámci obrany v konaní prevzatie tovaru, za ktorý mala byť cena zaplatená, nespochybňoval; neuhradenie dlžnej kúpnej ceny odôvodnil tým, že predávajúci nedodrжал dohodnuté obchodné a cenové podmienky. Súd prvej inštancie nárok na zaplatenie kúpnej ceny priznal. Žalovaný sa proti rozhodnutiu odvolal. Jedným z argumentov, o ktorý odvolanie oprel, bola skutočnosť, že na faktúrach vystavených kupujúcim bola uvedená výhrada vlastníckeho práva k tovaru, ktorú prijatím faktúr akceptoval.

Krajský súd Bratislava rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. K obrane kupujúceho uviedol, že ak sa podľa ustanovenia § 445 Obchodného zákonníka vyžaduje pre dojednanie výhrady vlastníctva písomná forma, nebude táto podmienka platnosti dojednania výhrady vlastníctva splnená prostredníctvom uvedenia poznámky o predmetnej výhrade na faktúre prevzatej kupujúcim. Tento postup teda pre vznik platného dojednania o výhrade vlastníckeho práva nepostačuje.

Právna veta:

V zmysle § 445 Obchodného zákonníka pre platné dojednanie výhrady vlastníctva je nevyhnutná písomná forma. Poznámka o výhrade vlastníctva uvedená na jednotlivých faktúrach nepredstavuje platne dojednanú výhradu vlastníctva navrhovateľa pre nedostatok jej formy a ani takáto poznámka nepreukazuje, či skutočne k dohode o výhrade vlastníctva došlo.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Výhrada vlastníctva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 513/1991 Zb. – § 445

11. K nároku na materské v súvislosti s prácou vykonávanou mimo pomeru, z ktorého tento nárok vznikol

Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 28Sa/14/2019 zo dňa 15. 10. 2019

Anotácia:

Krajský súd Žilina v predkladanom rozhodnutí ponúka upresňujúci výklad podmienok vzniku nároku na materské, a to predovšetkým vo vzťahu k poistencom, ktorým by mal nárok vzniknúť po prevzatí dieťaťa do starostlivosti. Zo skutkového hľadiska rieši prípad otca, ktorému Sociálna poisťovňa odmietla poskytnúť materské, keď v súvislosti s nástupom na rodičovskú dovolenku so svojím zamestnávateľom uzatvoril zmluvu, na základe ktorej pre neho vykonával pracovnú činnosť odlišnú od tej, ktorá mu založila nemocenské poistenie rozhodujúce pre vznik nároku na materské.

Otec sa proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne bránil správnu žalobou. Namietal, že starostlivosť o dieťa podľa zákona o sociálnom poistení sa musí posudzovať rovnako, ako „riadna starostlivosť“ v zmysle zákona o rodičovskom príspevku. Krajský súd Žilina však súhlasil so Sociálnou poisťovňou a upozornil, že aby poistencovi skutočne vznikol nárok na materské, musí byť on ten, kto sa osobne stará o dieťa. Materské má totiž charakter kompenzácie straty na zárobku, ktorý poistenec nemôže dosahovať práve z toho dôvodu, že svoj čas venuje dieťaťu. Výkon inej pracovnej činnosti (napr. iného druhu práce na základe samostatnej zmluvy), ktorá nie je (časovo) zlučiteľná so starostlivosťou o dieťa, teda vzniku nároku na materské bráni.

Právna veta:

- I. Podľa názoru správneho súdu je potrebné rozlišovať medzi termínom „riadna starostlivosť v zmysle zákona o rodičovskom príspevku“ a „starostlivosť v zmysle zákona o sociálnom poistení“. Táto diferenciácia je odôvodnená rozdielnym charakterom jednotlivých príspevkov – rodičovský príspevok nie je nemocenská dávka, ale štátna sociálna dávka a účel tejto dávky sa odlišuje od materskej najmä v zmysle § 2 písm. a) zákona o sociálnom poistení. Pojem riadna starostlivosť podľa zákona o rodičovskom príspevku umožňuje poskytovanie starostlivosti o dieťa aj pomocou inej fyzickej či právnickej osoby, čo zodpovedá účelu rodičovského príspevku, ktorým je zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa, avšak nemusí byť zabezpečená konkrétnou osobou, avšak nezodpovedá vyššie vymedzenému účelu dávky materské, na ktorú má nárok len konkrétna osoba, ktorá samotnú starostlivosť vykonáva a ktorá má z tohto dôvodu znížený príjem zo zárobkovej činnosti. Preto je potrebné trvať na tom, že starostlivosť podľa zákona o sociálnom poistení bude vykonávať tá konkrétna osoba, ktorej sa dávka materské vypláca.
- II. Podmienka stanovená v § 49 ods. 1 vyžaduje prevzatie dieťaťa do starostlivosti a starostlivosť o toto dieťa tej osoby, ktorá si nárokuje na materské. Z tohto ustanovenia síce nevyplýva, že by zákon o sociálnom poistení zakázal vykonávať práce na základe iného pracovnoprávneho vzťahu počas poberania materského ako toho, z ktorého bol uplatnený nárok na materské, avšak podmienka prevzatia dieťaťa do starostlivosti a skutočná starostlivosť tou osobou, ktorá poberá materské, musí byť naplnená. Táto môže byť naplnená len v prípade, ak má otec dieťaťa dostatok času na túto starostlivosť, čo mu v danom prípade pracovný pomer na neskrátený pracovný čas nemôže umožňovať. Samotné zabezpečovanie skutočnej starostlivosti osobou, ktorá dieťa do starostlivosti prevzala, je možné odvodiť aj z ust. § 51 zákona o sociálnom poistení. Ak totiž dieťa prevzala do starostlivosti iná fyzická či právnická osoba ako tá, ktorá poberá materské, nárok na materské tejto osobe zaniká. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že nárok na materské trvá jedine počas skutočnej a fyzickej starostlivosti o dieťa.

Právna oblasť: Právo sociálneho zabezpečenia

Právny inštitút: Sociálne poistenie, Materské

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 461/2003 Z.z. – § 49

12. (KS Trnava na rozdiel od KS Žilina): Materské možno otcom priznať aj v prípade súbežnej práce popri rodičovskej dovolenke

Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 44Sa/5/2019 zo dňa 3. 2. 2020

Anotácia:

Rozhodnutím sa Krajský súd Trnava vyjadruje k podmienkam vzniku nároku na materské v prípade otcov na rodičovskej dovolenke. Súd reaguje na prax Sociálnej poisťovne, ktorá približne od septembra 2018 prestala priznávať nárok na materské otcom, ktorí popri rodičovskej dovolenke vykonávajú aj zárobkovú činnosť v iných pracovných pomeroch, než tých, z ktorých im vznikol nárok na uvedenú dávku. Krajský súd Trnava vyslovil s takýmto počínaním poisťovne nesúhlas. Prijal teda odlišný názor, než Krajský súd Žilina, ktorý sa priklonil k argumentácii poisťovne (napr. rozhodnutie KS Žilina sp.zn. 28Sa/14/2019).

Krajský súd Trnava svoje stanovisko oprel najmä o výklad pojmu „starostlivosť o dieťa“ v zmysle § 49 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Uvedené slovné spojenie treba podľa jeho názoru v súvislosti s posúdením vzniku nároku na materské interpretovať rovnako, ako pri aplikácii zákona o rodičovskom príspevku. Podmienka pre priznanie materského spočívajúca v prevzatí dieťaťa do starostlivosti je teda splnená aj vtedy, keď sa o dieťa počas pracovného dňa fakticky stará niekto iný, než otec. Otec teda môže vedľa poberania materského vykonávať zárobkovú činnosť, ak je to v inom pracovnom pomere, než v tom, ktorý súvisí s nárokom na predmetnú dávku. Súd navyše dodal, že ak je materské priznávané pracujúcim matkám, nemožno v tomto smere otcov na rozdiel od nich obmedziť, inak by išlo o diskrimináciu na základe pohlavia.

Právna veta:

- I. Krajský súd je toho názoru, že Sociálna poisťovňa mala rešpektovať a priznať nárok na materské aj otcovi, ktorý po dohode s matkou dieťaťa prevezme dieťa do starostlivosti a v tomto čase bude na inú pracovnú zmluvu pracovať. Takýmto postupom totiž ani otec ani matka neporušujú podmienku riadnej starostlivosti o dieťa.
- II. Pokiaľ je umožnené zo strany správneho orgánu vykladať starostlivosť o dieťa zo strany matky, ktorá má nárok na materské tak, že táto matka môže počas poberania materskej pracovať, resp. toto dieťa môže umiestňovať na časť dňa do predškolského zariadenia, resp. o toto dieťa sa môže starať iná osoba, musí byť tento princíp dodržaný aj pri otcoch, inak by išlo o diskrimináciu pohlaví s výkladom tejto otázky.

Právna oblasť: Právo sociálneho zabezpečenia

Právny inštitút: Sociálne poistenie, Materské

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 461/2003 Z.z. – § 49

13. Predkupné právo nezakladá oprávnenie na vykúpenie celého ponúkaného podielu, ale len na pomernú časť podľa veľkosti vlastneného podielu

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 11Co/176/2019 zo dňa 13. 11. 2019

Anotácia:

Okresný súd Zvolen rozsudkom zamietol žalobu (prvý výrok), ktorou sa žalobca domáhal nahradenia prejavu vôle žalovaného na uzatvorenie kúpnej zmluvy, ktorej predmetom budú spoluvlastnícke podiely vo výške 1/16, 1/30, 1/54 a 1/30 k celku na nehnuteľnostiach. Žalobca odôvodnil žalobu porušením jeho predkupného práva žalovaným pri nadobudnutí spoluvlastníckych podielov od ich predchádzajúcich vlastníkov. Návrh kúpnej zmluvy, ktorej uzatvorenia sa žalobca domáhal, tvoril prílohu podania žalobcu. Žalovaný porušenie predkupného práva tvrdené žalobcom namietol s odkazom na čestné prehlásenia predávajúcich jednotlivých podielov na nehnuteľnostiach, v ktorých uviedli, že ponuková povinnosť splnená bola. Poukázal aj na to, že v zmysle § 140 Občianskeho zákonníka majú spoluvlastníci nárok na vykúpenie svojho podielu v pomernej časti, ak nedôjde k dohode.

Právna veta:

Ak nadobúdateľ oprávnenému spoluvlastníkovi, ktorého predkupné právo bolo porušené, vec (spoluvlastnícky podiel) neponúkne na kúpu dobrovoľne, môže sa podielový spoluvlastník domáhať nahradenia prejavu vôle nadobúdateľa rozhodnutím súdu. Súd má však limity svojho rozhodovania vymedzené práve uvedeným zákonným ustanovením, umožňujúcim iba pomerné vykúpenie podielu spoluvlastníka podľa veľkosti (spoluvlastníckych) podielov. Ani teleologickým výkladom druhej vety § 140 Občianskeho zákonníka podľa odvolacieho súdu nemožno dospieť k záveru prezentovanému odvolateľom, že spoluvlastníci, ktorí prejavili relevantným spôsobom záujem o nadobudnutie prevádzaného podielu, majú z titulu zákonného predkupného práva k dispozícii celý podiel. Okresný súd dospel k správne mu záveru o tom, že žalobca by mal ako podielový spoluvlastník prevádzaných nehnuteľností s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu 1/16 nárok na nahradenie prejavu vôle žalovaného na uzatvorenie zmluvy o prevode vlastníckeho práva iba vo veľkosti 1/16 z prevádzaných podielov.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Predkupné právo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 140

14. K náležitostiam žaloby o určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu a k výpovedi pre neplatenie nájomného rozpornej s dobrými mravmi v súvislosti so zmenou vlastníka

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/37/2019 zo dňa 19. 2. 2020

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore o určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu, ktorú prenajímateľ odôvodnil neplatením nájomného a úhrady za plnenia poskytované s užívaním bytu trvajúcim dlhšie, než 3 mesiace. Napriek tomu, že fakticky nájomcovia skutočne uvedené platby nezaplatili, posúdil súd prvej inštancie a následne tiež odvolací súd výpoveď ako neplatnú, a to pre rozpor s dobrými mravmi. Nájomcovia platby vyplývajúce z nájmu bytu totiž hradili do depozitu spoločenstva vlastníkov bytov, a to v nadväznosti na ich presvedčenie, že vlastníctvo bytu bolo na osobu zapísanú v katastri prevedené neplatne. Domnienku nájomcov následne potvrdili príslušné sudy. Po vyriešení otázky skutočného vlastníka bytu nájomné doplatili až s určitým oneskorením. Sudy napriek tomu uzavreli, že v danej situácii bolo ich počínanie pochopiteľné, a hoci podmienky pre výpoveď z nájmu bytu formálne boli splnené, nie je táto s ohľadom na vyššie uvedené okolnosti platná.

Krajský súd sa v rozhodnutí vyjadril aj k náležitostiam žaloby o určenie neplatnosti výpovede k nájmu bytu. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že pre jej včasné podanie (v rámci zákonnej lehoty) je podstatné, aby z nej súd mohol dovodiť, čo je predmetom sporu; rozhodujúce skutočnosti ohľadom neexistencie výpovedného dôvodu môžu byť doplnené aj neskôr.

Právna veta:

- I. Podľa názoru odvolacieho súdu z hľadiska včasnosti žalobou uplatneného nároku je potrebné rozlišovať medzi zmenou žaloby spočívajúcou v podstatnej zmene rozhodujúcich skutočností a v podstatnom doplnení rozhodujúcich skutočností. Ak je už zo žaloby zjavné, aký nárok si žalobca uplatnil a doplnenie hoc podstatné skutkových okolností na kvalifikáciu nároku nemá vplyv, pripustenie takejto zmeny žaloby nemá vplyv na včasnosť uplatnenia nároku vymedzeného už v žalobnom návrhu uvedenom v žalobe v pôvodnom znení. Preto v tomto prípade, kde predmetom sporu je určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu a rozhodujúce skutočnosti ohľadne neexistencie výpovedného dôvodu a neplatnosti výpovede boli doplnené, nie zmenené, považuje odvolací súd žalobu o určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu za podanú včas.
- II. Odvolací súd sa stotožňuje s posúdením výkonu práva žalovaného na výpoveď z nájmu bytu ako rozpornej s dobrými mravmi v zmysle § 3 OZ a dôsledku toho výpoveď za neplatnú v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonom – § 3 OZ vzhľadom na konkrétne okolnosti tohto prípadu. Zmätok ohľadne osoby prenajímateľa a teda osoby oprávnenej na nájomné totiž zapríčinil žalovaný neplatným prevodom vlastníckeho práva k bytu v dôsledku ignorancie ust. § 16 zákona č. 182/1993 Z.z. o povinnosti prenajímateľa v prípade zamýšľaného predaja byt ponúknuť na predaj nájomcovi, ktorý je fyzickou osobou.
- III. Aj keď je odvolaciemu súdu známe rozhodnutie NS SR sp. zn. 1 Cdo 1/97 zo dňa 01. 11.1998, podľa ktorého zaplatenie nedoplatku na nájomnom alebo nedoplatku na úhrade za plnenia poskytované s užívaním bytu a ich ďalšie riadne platenie v priebehu konania o privolenie súdu k výpovedi z nájmu bytu podľa § 711 ods. 1 písm. d) Občianskeho zákonníka (teraz konania o určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu – poznámka odvolacieho súdu) nemožno samo osebe považovať za odpadnutie dôvodu výpovede podľa uvedeného ustanovenia, uvedené rozhodnutie nebráni tomu, aby sa za odpadnutie dôvodu výpovede tieto úhrady považovali, ak sa k nim pridružia ďalšie okolnosti prípadu to odôvodňujúce, ako je tomu v tomto prípade.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Výpoveď z nájmu bytu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 39, § 711 ods. 1 písm. d), § 711 ods. 6

15. Vrátanie daru

Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 6Co/55/2019 zo dňa 24. 2. 2020

Anotácia:

V konaní o vrátenie daru dospel súd prvej inštancie k právnomu záveru, že návrh žalobkyne na vydanie spoluvlastníckeho podielu, resp. určenie vlastníctva na nehnuteľnostiach je nedôvodný. Podľa ustálenej súdnej praxe a rozsiahlej slovenskej a českej judikatúry je potrebné pri aplikácii cit. ust. § 630 Občianskeho zákonníka vychádzať z toho, že predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu nie je akékoľvek nevhodné správanie sa obdarovaného alebo nevďak, ale také správanie, ktoré s prihliadnutím na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Proti tomuto rozhodnutiu sa žalobkyňa odvolala.

Právna veta:

Ustanovenie § 630 Občianskeho zákonníka umožňuje vyvodiť zodpovednosť za porušenie morálnych pravidiel správania – súhrnu určitých historicky nemenných a všeobecne v spoločnosti akceptovaných noriem etiky, morálky a mravnosti. Vrátanie daru možno považovať za sankciu, ktorou darca postihuje obdarovaného za jeho správanie hrubo porušujúce tieto morálne pravidlá. Uvedené ustanovenie, ktoré za relevantné označuje len správanie obdarovaného, nemožno rozširujúcim spôsobom vykladať tak, že sa ním majú postihnúť aj dôsledky správania iných osôb ako obdarovaného, hoci i jemu blízkych. Predpokladom vrátenia daru je len také negatívne správanie sa obdarovaného, ktoré vzhľadom na všetky významné okolnosti konkrétneho prípadu možno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov, ktoré sa vyznačuje značnou intenzitou alebo sústavnosťou/ opakovateľnosťou/, pričom vonkajším prejavom môžu byť fyzické násilie, hrubé urážky, neposkytnutie pomoci, hrubý nezáujem, pričom nie je rozhodujúci subjektívny pocit a úsudok darcu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Darovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 3 ods. 1, § 630